

bliver derved bethdeligt stærkere, og at vi kun tilbeibringe det iøvrigt bestaaende Forhold mellem vore Kræfter og andre Stater, naar vi ogsaa i denne Henseende følge den europæiske Udvikling. Hvad troer den ærede Rigsdagsmand, at Rusland vilde have givet for at have havt Jernbaner ned til Sebastopol under Krimkrigen? Hvor mange Millioner troer ikke den ærede Rigsdagsmand, at Rusland vilde have offret derfor (Hør! Hør!). Det er kun nævnt eksempelvis for at vise, hvorledes man ved Behandlingen af denne Sag ikke kan indskrænke sig til at have det borgerlige Samsunds Forhold for Die, men tillige maa have Staten og det, Staten vinder, for Die. Jeg skal tillade mig at bemærke, at selv naar Staten kommer til at gjøre Opoffelser, tilflyder der den, som jeg ved den anden Behandling af denne Sag tillod mig at ophjse, meget bethdelige indirecte Fordele, ikke saaledes som den ærede Rigsdagsmand sagde, at Staten skulde udgive 2 Millioner for, at det borgerlige Samsund kunde have en Fordeel af 1 Million. Nei, det vilde være aldeles forkeert; men hvis Staten f. Ex. giver 100,000 Rb. ud, for at det borgerlige Samsund kan tjene 10 Millioner, er det dog et Spørgsmaal, om ikke Staten burde udgive de 100,000 Rb. — vi kunde jo gjerne rykke dette Forhold nærmere; vi kunde angive Statens Udgift til 200,000 Rb. og Fordelen til 5 Millioner o. s. v.; den ærede Rigsdagsmand har holdt sig saa væsentlig til Grundsatningerne, at jeg ogsaa kun skal holde mig dertil. Jeg troer, at den kjøbenhavn-forsørste Jernbane, naar der tages Hensyn til de indirecte Fordele, maa siges rigeligt at betale sig, naaet Staten jo endnu maa give Tilskud. Naar man anslaaer, hvad der skal udsæres ved Private, maa man ikke overse, at Staten ogsaa er en Person, og det en meget mægtig Person, der har sine Interesser; naar man stiller den Opfordring til alle private Personer, at de, der have Fordeel deraf, skulle gjøre deres Opoffelser, saa er det en overordentlig Regningsfeil, som det undrer mig, at den ærede Rigsdagsmand kan gjøre sig skyldig i, at han udelukker Staten som en Person, og det er Udeladelsen af Staten som en Person, der ogsaa har sine Interesser, som uden-

tvivl for en stor Deel er Anledning til, at han er kommen til det Resultat, som han er kommen til. Den ærede Rigsdagsmand har anstillet forskjellige Beregninger til Sammenligning mellem Obligationscontracten og Garanticontracten. Jeg tvivler jo aldeles ikke paa, at de Summer, han nævnte, ere aldeles rigtige; han har været i Besiddelse af alle Forudsætningerne for Beregningerne og Regjeringens Calcule, og jeg er overbevist om, at de ere fuldkommen rigtige, skjøndt der var et Par Steder, hvor jeg ikke ganske kunde følge ham. Det forholder sig ogsaa aldeles rigtigt, som den ærede Rigsdagsmand har sagt, at vi ved Behandlingen af disse Spørgsmaal maae gaae ud fra visse Forudsætninger. Nu ligger det jo i vor Natur, at det, vi have allermest, er at opstille lustige Billeder, som ikke ville holde Stik, og jeg tilstaaer, at jeg deler denne Tilbøjelighed til ikke at opstille lustige Billeder for Sindet. Jeg troer, vi bør beregne de Opoffelser, Staten maa komme til at gjøre; men jeg troer ogsaa, at vi have anslaaet disse Opoffelser, dette Tab, større, end de virkelig ere. Jeg tilstaaer, at jeg antager dette, men jeg har iøvrigt ikke brugt dette som noget Argument for at bevæge Forsamlingerne til at gaae ud paa denne Lov. Jeg er gaaet ud fra, som jeg sidst bemærkede, at Renten i de første ti Aar vil blive 1 pCt., i de følgende ti Aar 2 pCt. og i de følgende 5 Aar 3 pCt.; men jeg troer, at Erfaringen vil vise, at vi have beregnet Indtægten for lavt. Naar vi see hen til, hvad den sjællandske Bane indbringer — ikke i Brutto-Indtægt — naar jeg seer hen til, at Aarsagen til, at den kjøbenhavn-forsørste Bane endnu behøver Tilskud, er den, at de tekniske Betingelser gjorde Anlægget meget dyrt, og jeg seer hen til, at det saa overordentlig meget fremmer Forrentningen, naar Anlægscapitalen er lav, saa troer jeg, at man meget godt kan gaae ud fra, at den Opoffelse, her kan være Tale om, ikke vil være større, end at disse Baner ville give 2 pCt. strax og derimod om 25 Aar ville forrente 4 pCt. Den ærede Rigsdagsmand maa ikke anfse det for noget Antaget og Givet, at man ikke skulde kunne have en saadan Overbeviisning. Vi ere efter min Mening gaaede ud fra Maximum af Op-